

2. Заболотний, І. П., (2006). Основи хорознавства: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми: ВВП «Мрія-1» ТОВ, 179.
3. Замороцька В. В., (2019). Дистанційне навчання у формуванні інструментально-виконавської компетентності майбутніх учителів музики. *Науковий вісник ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*, 2 (45), 70–74
4. Плющик Є.В., Омельчук В.В., Федорченко В.К., (2010). Лекції з курсу «Хорознавство». 1-е вид. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 191.
5. Самолюк Н., Швець М. (2013). Актуальність і проблемність дистанційного навчання. *Нова педагогічна думка*, 1.1., 193.

Вікторія Михайлець

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ВОКАЛЬНО-ХОРОВОМУ МИСТЕЦТВІ: НЕЙРОПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ТА ІННОВАЦІЇ

Сучасний фахівець вокально-хорового мистецтва повинен володіти комплексом навичок та компетенцій, що відповідають вимогам сьогодення цього мистецького напрямку. Вони мусять оволодіти навичками свідомого поєднання інновацій з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці. Дослідники вказують, що для розвитку творчих компетентностей у вокально-хоровому мистецтві важливо застосовувати інтегративні педагогічні методики, які поєднують різні види мистецтва, сприяючи формуванню естетичного смаку та творчих навичок у майбутніх виконавців і педагогів. Зокрема, поєднання естетичних і світоглядних концепцій допомагає студентам глибше розуміти як теоретичні, так і практичні аспекти професії, а також сприяє емоційній зануреності в творчий процес.

Сучасні інновації в хоровому мистецтві (використання композиторами нетрадиційної форми хорового письма, немuzичних зображальних ефектів, зближення з хореографією, театральним мистецтвом та ін.) відкривають перед

учнями нові можливості самореалізації в синтетичних формах виконавської діяльності. Якість організації та керування вокально-хоровою діяльністю у нових її проявах багато в чому залежить від професійної майстерності фахівця музичного мистецтва, показниками якої є педагогічний і виконавський артистизм (Клубкова, 2019). Формування компетентностей також потребує розвитку особистісних якостей, таких як гнучкість і здатність до самовдосконалення. Використання елементів театральної педагогіки додає артистизму в хоровій діяльності, що підвищує як технічну, так і емоційну підготовку, необхідну для творчого зростання керівників хорових колективів і педагогів.

З появою нових вимог, завдань, набуттям навичок і знань, а також плануванням поступово зростає і активність мозку. Під час розвитку рухових дій мозок бере активну участь як у плануванні, так і у виконанні рухів. Людський мозок може адаптуватися і створювати нові зв'язки через новий досвід завдяки нейропластичності. Ця якість впливає на адаптаційні процеси для набуття нових навичок і сприяє загальним життєвим змінам. Постійні зусилля ведуть до вивчення нового, набуття досвіду та формування мислення, спрямованого на розвиток. Вивчаючи нові рухові дії, здобувачі вищої освіти змушують мозок зосереджуватися на складних системах, підвищуючи його здатність до навчання. Регулярна фізична та рухова активність має важливе значення для розвитку нейропластичності. Мозок — це унікальний орган з індивідуальними особливостями, системами пам'яті, а також швидкістю і гнучкістю розумових процесів. Його розвиток стимулюється вільною творчою діяльністю, відсутністю стресів і перенапруження, а також оволодінням новими навичками і науками. Важливим показником вокально-хорової підготовки є спрямованість на навчання руховим діям і розвиток умінь і навичок, безпосередньо пов'язаних з професійною діяльністю. До основних принципів нейропедагогіки належать осмисленість навчання, своєчасність навчання, послідовність і доцільність впливів на розвивальні та функціональні аспекти навчального процесу і, нарешті, управління діяльністю.

Ефективність нейропедагогічного навчання залежить від врахування характеристик нервової системи, зокрема адаптаційних механізмів. Для розвитку рухових дій рекомендовано застосовувати сегментований і цілісний підходи: розділення руху на етапи та поетапне засвоєння допомагають глибше опанувати дію в цілому. Для цього підходять різноманітні вправи — інструктивні, імітаційні, стандартизовані, спрощені й складні — а також завдання, що стимулюють цікавість і новизну. Оскільки рухова дія включає виконання певного завдання, важливо, щоб здобувачі вищої освіти активно залучалися в процес навчання. Регулярне оновлення завдань і вправ сприяє створенню нових нейронних схем, які розвивають нові патерни руху, зміцнюють м'язово-рухові, вестибулярні, тактильні й інші відчуття. Швидкість і точність рухів безпосередньо залежать від активності мозку: чим швидше мозок обробляє інформацію, тим легше сформувати автоматизовані навички координації та управління рухами, що сприяє їх закріпленню на рівні навички.

Вокальне навчання має бути спрямоване на реалізацію та поглиблення змістовних характеристик діяльності, акцентуючи на її важливості та впливі на емоційно-ціннісний компонент навчального процесу. Принципи нейропедагогіки спрямовують викладачів на розробку нових освітніх технологій, що враховують різноманітність типів мислення. Такий підхід сприяє адаптації методів, інструментів і технологій навчання до можливостей здобувачів вищої освіти, не обмежуючись їхнім інтелектуальним рівнем, і тим самим вивільняє тілесно-рухові та духовно-психічні аспекти. Таким чином, сучасні педагогічні технології у вокальному навчанні повинні враховувати принципи функціональної організації мозку та його асиметрію.

Список використаних джерел:

1. Клубкова, С.А (2019). Артистизм майбутнього вчителя музичного мистецтва як компонент готовності до хормейстерської діяльності. Актуальні питання мистецької освіти та виховання, 1–2 (13–14), 178–188. <http://dspace.pdpu.edu.ua/handle/123456789/10152>

2. Gorozhankina, O., Nesprava, M., Lutsenko, V., Zheqing, W., Mykhailets, V., Shpak, H. (2024). Neuropedagogy as an Aspect of Developing Spiritual Culture in the Context of Vocal Music. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala, 16(3), 430-442. <https://doi.org/10.18662/rrem/16.3/902>

СЕКЦІЯ 5

НАУКОВІ РОЗВІДКИ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Еліна Галь

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ХОРМЕЙСТЕРА В КУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НОРВЕГІЇ

Норвегія має багату хорову традицію, яка відіграє важливу роль у культурному житті країни. Особливості музичної освіти та професійної діяльності хормейстерів відкривають широкі перспективи для творчої реалізації. Мій досвід проживання в Осло дозволив зануритися у норвезьке культурне середовище і проаналізувати можливості для професійного розвитку хормейстерів.

Музична освіта в Норвегії складається з трьох рівнів, які забезпечують послідовний і гнучкий підхід до розвитку музичних здібностей як дітей, так і дорослих.

Перший рівень — kulturskole (школа мистецтв), є найбільш доступним та універсальним етапом музичної освіти. Тут усі охочі, незалежно від віку чи рівня підготовки, мають можливість здобути базові знання та навички у сфері музики. Основною перевагою цього рівня є індивідуальний підхід до навчання за обраною спеціальністю — вокал, гра на музичних інструментах тощо. При цьому немає обов'язкових уроків сольфеджіо чи музичної літератури, що дає учням більше свободи у виборі навчального навантаження. Окрім індивідуальних занять, важливим елементом навчання є участь у хорових чи оркестрових класах. Для вокалістів і інструменталістів це є обов'язковою складовою, яка сприяє розвитку командної роботи, музичного слуху та